

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจันทบุรี ภายใต้แผนงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงทางด้านเศรษฐกิจ(จังหวัดสระแก้วและจันทบุรี) การศึกษาวิจัยในกรณีนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิงปริมาณจากแบบสอบถามที่เป็นปรนัย และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ โดยการนำเสนอผลการสนทนาเป็นกลุ่ม และการสัมภาษณ์เจาะลึก

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวคิดบนฐานข้อมูลดังนี้

1. ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน
2. ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน
3. ศักยภาพในการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน
4. ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน
5. ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs
6. ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน
7. การพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ SMEs

ซึ่งแบ่งผลการวิจัยโดยการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์จากแบบสอบถาม

ผลการวิจัยที่ได้ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ธุรกิจปัจจุบัน ระยะเวลาการประกอบธุรกิจ วุฒิการศึกษาและลักษณะการจดทะเบียนขออนุญาตประกอบธุรกิจ

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนาย ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากผลการสนทนาเป็นกลุ่ม และการสัมภาษณ์เจาะลึก

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์จากแบบสอบถาม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ธุรกิจปัจจุบัน ระยะเวลาการประกอบธุรกิจ วุฒิการศึกษาและลักษณะการจดทะเบียนขออนุญาตประกอบธุรกิจ ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ อายุ ธุรกิจปัจจุบัน ระยะเวลาการประกอบธุรกิจ วุฒิการศึกษาและลักษณะการจดทะเบียนขออนุญาตประกอบธุรกิจ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n =528 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	164	31.1
หญิง	364	68.9
อายุ		
น้อยกว่า 31 ปี	33	6.3
31 – 40 ปี	194	36.7
41 – 50 ปี	166	31.4
51 - 60 ปี	90	17.0
60 ปี ขึ้นไป	44	8.3
ธุรกิจปัจจุบัน		
ร้านค้าปลีก	348	65.9
ร้านค้าส่ง	95	18.0
ร้านค้าประเภทบริการ	50	9.5
อุตสาหกรรมการผลิต	5	0.9
อุตสาหกรรมบริการ	2	0.4
ตัวแทนหรือนายหน้าจำหน่ายสินค้า	19	3.6
อื่น ๆ	8	1.5
ระยะเวลาการประกอบธุรกิจ		
น้อยกว่า 3 ปี	43	8.1
3 – 5 ปี	213	40.3
6 – 10 ปี	133	25.2
มากกว่า 10 ปี	139	26.3
วุฒิการศึกษา		
ระดับประถมศึกษา	139	26.3
ระดับมัธยมศึกษา	152	28.8
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	158	29.9
ระดับปริญญาตรี / ปวส.	62	11.7
ระดับปริญญาโท	4	0.8
อื่นๆ	8	1.5
ลักษณะการจดทะเบียนขออนุญาตประกอบธุรกิจ		
เจ้าของคนเดียว	486	92.0
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	23	4.4
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	6	1.1
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	11	2.1
บริษัทจำกัด	2	0.4

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ดังนี้

1. **เพศ** จากการวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เขตการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 528 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 364 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 68.9 ส่วนที่เหลืออีก เป็นเพศชายจำนวน 164 รายหรือร้อยละ 31.1

2. **อายุ** จากการวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เขตการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 528 ราย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 194 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาตามลำดับ มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 166 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 31.4 อายุ 51 - 60 ปี จำนวน 90 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 17.0 อายุ 60 ปี ขึ้นไปจำนวน 44 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 8.3 และอายุน้อยกว่า 31 ปี จำนวน 33 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 6.3

3. **ธุรกิจปัจจุบัน** จากการวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เขตการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 528 ราย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจประเภทร้านค้าปลีก จำนวน 348 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 65.9 ประเภท รองลงมาตามลำดับคือ ร้านค้าส่งจำนวน 95 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 18 ประเภทร้านค้าประเภทบริการ จำนวน 50 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 9.5 ประเภทตัวแทนหรือนายหน้าจำหน่ายสินค้าจำนวน 19 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 3.6 ประเภท อื่น ๆ จำนวน 8 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 1.5 ประเภท อุตสาหกรรมการผลิตจำนวน 5 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 0.9 และประเภท อุตสาหกรรมการเกษตร จำนวน 2 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 0.4

4. **ระยะเวลาการประกอบธุรกิจ** จากการวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เขตการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 528 ราย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ 3 – 5 ปี จำนวน 213 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาตามลำดับคือ ระยะเวลา มากกว่า 10 ปี จำนวน 139 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 26.3 จำนวน ระยะเวลา 6 – 10 ปีรายหรือคิดเป็นร้อยละ จำนวน 133 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 25.2 และระยะเวลาน้อยกว่า 3 ปีจำนวน 43 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 8.1

5. **วุฒิการศึกษา** จากการวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เขตการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 528 ราย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 158 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 29.9 รองลงมาตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 152 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 28.8 มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 139 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 26.3 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี / ปวส.จำนวน 62 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 11.7 มีวุฒิการศึกษาอื่นๆ จำนวน 8 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 1.5 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 4 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 0.8

6. **ลักษณะการจดทะเบียนของอนุญาตประกอบธุรกิจ** จากการวิเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เขตการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 528 ราย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs มีลักษณะการจดทะเบียนขออนุญาตประกอบธุรกิจประเภทเจ้าของคนเดียวจำนวน 486 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 92.0 รองลงมาตามลำดับคือ การจดทะเบียนขออนุญาตประกอบธุรกิจประเภทห้างหุ้นส่วนสามัญจำนวน 23 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 4.4 ประเภท ห้างหุ้นส่วนจำกัดจำนวน 11 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 2.1 ประเภทห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลจำนวน 6 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 1.1 และ ประเภทบริษัทจำกัดจำนวน 2 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 0.4

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค่าการพยากรณ์การทำนายความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดสระแก้วและจันทบุรี ปัจจัยที่เป็นดัชนีชี้วัดสำคัญที่เป็นผลกระทบต่อศักยภาพธุรกิจ SMEs ที่มีผลกระทบต่อการแก้ปัญหาความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูล กำหนดไว้ดังนี้

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

R^2 แทน ค่าประสิทธิภาพของการพยากรณ์จากสหสัมพันธ์พหุคูณ

Adjust R^2 แทน ค่าประสิทธิภาพการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว

a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

ค่าการพยากรณ์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดสระแก้วและจันทบุรี

ตัวแปรทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่

X_1 คือ ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

X_2 คือ ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน

X_3 คือ ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน

X_4 คือ ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน

X_5 คือ ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs

X_6 คือ ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ใช้ในการพยากรณ์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs

ปัจจัยพยากรณ์	R^2	Adjust R^2	a Constant	สัมประสิทธิ์การถดถอย		t	Sig
				b	β		
X_5 :ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs	.657	.656	.563	.813	.810	29.572	.000
X_5 :ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs	.682	.681	.515	.538	.536	10.217	.000
X_1 :ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/ เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน	.682	.681	.515	.286	.317	6.045	.000
X_5 :ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs	.687	.685	.351	.478	.476	8.458	.000
X_1 :ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/ เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน	.687	.685	.351	.310	.344	6.487	.000
X_6 :ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มี ผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน	.687	.685	.351	.090	.082	2.746	.006

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์ตัวแปรแรกเพื่อเข้าสู่สมการ ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนาย (R^2) เท่ากับ .657 ซึ่งหมายความว่า ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถทำนายศักยภาพของธุรกิจ SMEs ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและสระแก้วได้ร้อยละ 65.7

ตัวพยากรณ์ตัวแปรที่ 2 ที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ คือ ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน หลังจากเพิ่มตัวพยากรณ์ตัวแปรที่ 2 เข้าสู่สมการแล้ว มีผลให้ค่าอำนาจการทำนาย (R^2) เท่ากับ .682 ซึ่งหมายความว่า ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs และ ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถทำนายศักยภาพของธุรกิจ SMEs ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและสระแก้วได้ร้อยละ 68.2

ตัวพยากรณ์ตัวแปรที่ 3 ที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ คือ ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน หลังจากเพิ่มตัวพยากรณ์ตัวแปรที่ 3 เข้าสู่สมการแล้ว มีผลให้ค่าอำนาจการทำนาย (R^2) เท่ากับ .687 ซึ่งหมายความว่า ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน และ ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่ายและเงินทุนหมุนเวียน เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถทำนายศักยภาพของธุรกิจ SMEs ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและสระแก้วได้ร้อยละ 68.7

สามารถสร้างเป็นโมเดลทางคณิตศาสตร์เพื่อทำนายศักยภาพของธุรกิจ SMEs ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและสระแก้ว ได้ดังสมการต่อไปนี้

$$Z = 0.476X_5 + 0.344X_1 + 0.082X_6$$

3. การศึกษาและทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สันปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	Z	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
Z: การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs	1.000	.781**	.764**	.749**	.348**	.810**	.403**
X ₁ : ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน		1.000	.928**	.849**	.310**	.864**	.308**
X ₂ : ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน			1.000	.852**	.317**	.851**	.303**
X ₃ : ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน				1.000	.497**	.830**	.529**
X ₄ : ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน					1.000	.398**	.748**
X ₅ : ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs						1.000	.452**
X ₆ : ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายและเงินทุนหมุนเวียน							1.000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตาราง 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออก จังหวัดสระแก้วและจังหวัดจันทบุรีกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วและจังหวัดจันทบุรีมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs โดยแบ่งความสัมพันธ์ออกเป็นรายด้านพบว่า

3.1 การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วและจังหวัดจันทบุรีมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ด้านศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน และศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs

3.2 การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วและจังหวัดจันทบุรีมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ด้านความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียนและความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายและเงินทุนหมุนเวียน

การวิเคราะห์ผลรายจังหวัดคือจังหวัดสระแก้ว และ จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลรายจังหวัดเพื่อแยกผลรายจังหวัดคือจังหวัดสระแก้ว และ จังหวัดจันทบุรี เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรในการพยากรณ์ซึ่งมีผลสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค่าการพยากรณ์การทำนายความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs จังหวัดสระแก้ว ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วและจันทบุรี ปัจจัยที่เป็นต้นตอชีวิตสำคัญที่เป็นผลกระทบต่อศักยภาพธุรกิจ SMEs จังหวัดสระแก้ว ที่มีผลกระทบต่อการแก้ปัญหาความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ปรากฏผลดังตาราง 4.3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูล กำหนดไว้ดังนี้

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

R^2 แทน ค่าประสิทธิภาพของการพยากรณ์จากสหสัมพันธ์พหุคูณ

Adjust R^2 แทน ค่าประสิทธิภาพการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว

a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

ค่าการพยากรณ์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของ
ธุรกิจ SMEs จังหวัดสระแก้ว ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออก

แปรทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่

X₁ คือ ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

X₂ คือ ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน

X₃ คือ ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน

X₄ คือ ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน

X₅ คือ ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs

X₆ คือ ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน

ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ใช้ในการพยากรณ์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs จังหวัดสระแก้วในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออก

ปัจจัยพยากรณ์	R ²	Adjust R ²	a Constant	สัมประสิทธิ์การถดถอย		t	Sig
				b	β		
X ₅ : ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs	.427	.423	.631	.756	.653	10.812	.000
X ₅ : ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs	.454	.447	.541	.605	.523	6.950	.000
X ₃ : ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน				.203	.211	2.797	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์ตัวแปรแรกเพื่อเข้าสู่สมการ ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนาย (R²) เท่ากับ .427 ซึ่งหมายความว่า ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถทำนายศักยภาพของธุรกิจ SME ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดสระแก้วได้ร้อยละ 42.7

ตัวพยากรณ์ตัวแปรที่ 2 ที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ คือ ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน หลังจากเพิ่มตัวพยากรณ์ตัวที่ 2 เข้าสู่สมการแล้ว มีผลให้ค่าอำนาจการทำนาย (R²) เท่ากับ .454 ซึ่งหมายความว่า ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs และ ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถทำนายศักยภาพของธุรกิจ SME ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดสระแก้วได้ร้อยละ 45.4

สามารถสร้างเป็นโมเดลทางคณิตศาสตร์เพื่อทำนายศักยภาพของธุรกิจ SME ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและสระแก้ว ได้ดังสมการต่อไปนี้

$$Z = 0.653X_5 + 0.211X_3$$

2. การศึกษาและทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	Z	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
Z: การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs	1.000	.509**	.525**	.534**	.249**	.653**	.330**
X ₁ : ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/ เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน		1.000	.865**	.705**	.167**	.689**	.151**
X ₂ : ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน			1.000	.679**	.176**	.681**	.134**
X ₃ : ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน				1.000	.353**	.618**	.392**
X ₄ : ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน					1.000	.322**	.791**
X ₅ : ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs						1.000	.328**
X ₆ : ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อ รายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน							1.000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตาราง 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออก จังหวัดสระแก้วกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs โดยแบ่งความสัมพันธ์ออกเป็นรายด้านพบว่า

2.1 การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ด้านศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน และศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs

2.2 การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วมีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ด้านความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียนและความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายและเงินทุนหมุนเวียน

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค่าพยากรณ์การทำนายความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs จังหวัดจันทบุรีในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออกจังหวัดสระแก้วและจันทบุรี ปัจจัยที่เป็นดัชนีชี้วัดสำคัญที่เป็นผลกระทบต่อศักยภาพธุรกิจ SMEs จังหวัดจันทบุรี ที่มีผลกระทบต่อการแก้ปัญหาค่าความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูล กำหนดไว้ดังนี้

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

R² แทน ค่าประสิทธิภาพของการพยากรณ์จากสหสัมพันธ์พหุคูณ

Adjusted R² แทน ค่าประสิทธิภาพการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว

a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

ค่าการพยากรณ์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของ
ธุรกิจ SMEs จังหวัดจันทบุรี ในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออก

แปรทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่

X_1 คือ ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

X_2 คือ ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน

X_3 คือ ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน

X_4 คือ ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน

X_5 คือ ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs

X_6 คือ ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน
ปรากฏผลดังตาราง 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ใช้ในการพยากรณ์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจ SMEs จังหวัดจันทบุรีในเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนภาคตะวันออก

ปัจจัยพยากรณ์	R^2	Adjust R^2	a Constant	สัมประสิทธิ์การถดถอย		t	Sig
				b	β		
X_1 : ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน	.705	.704	.489	.818	.840	26.703	.000
X_1 : ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน	.715	.713	.318	.318	.811	25.156	.000
X_6 : ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน				.086	.027	3.232	.001

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนในการเลือกตัวพยากรณ์ตัวแปรแรกเพื่อเข้าสู่สมการ ซึ่งมีค่าอำนาจการทำนาย (R^2) เท่ากับ .705 ซึ่งหมายความว่า ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถทำนายศักยภาพของธุรกิจ SMEs ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้ร้อยละ 70.5

ตัวพยากรณ์ตัวแปรที่ 2 ที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ คือ ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน หลังจากเพิ่มตัวพยากรณ์ตัวแปรที่ 2 เข้าสู่สมการแล้ว มีผลให้ค่าอำนาจการทำนาย (R^2) เท่ากับ .715 ซึ่งหมายความว่า ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน และ ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อ

รายได้ค่าใช้จ่ายและเงินทุนหมุนเวียน เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถทำนายศักยภาพของธุรกิจ SMEs ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีได้ร้อยละ 71.5

สามารถสร้างเป็นโมเดลทางคณิตศาสตร์เพื่อทำนายศักยภาพของธุรกิจ SME ของผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้ดังสมการต่อไปนี้

$$Z = 0.811X_1 + 0.027X_6$$

4. การศึกษาและทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน

ปรากฏผลดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	Z	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
Z: การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs	1.000	.840**	.713**	.705**	.476**	.743**	.330**
X ₁ : ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/ เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน		1.000	.840**	.803**	.513**	.842**	.278**
X ₂ : ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน			1.000	.846**	.487**	.780**	.277**
X ₃ : ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน				1.000	.771**	.830**	.645**
X ₄ : ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน					1.000	.517**	.653**
X ₅ : ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs						1.000	.509**
X ₆ : ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อ รายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน							1.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตาราง 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดจันทบุรีกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่าการพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดจันทบุรีมีความสัมพันธ์กันกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs โดยแบ่งความสัมพันธ์ออกเป็นรายด้านพบว่า

2.1 การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดจันทบุรีมีความสัมพันธ์ในระดับมากกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ด้านศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน ศักยภาพทางการเงินเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน ศักยภาพในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน และศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs

2.2 การพัฒนาศักยภาพธุรกิจ SMEs ภาคตะวันออกจังหวัดจันทบุรีมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับสภาพคล่องทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ด้านความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน และมีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายและเงินทุนหมุนเวียน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากผลการสนทนาเป็นกลุ่ม และการสัมภาษณ์เจาะลึก

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

การศึกษาวิเคราะห์ส่วนนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีหน่วยการศึกษา (Unit of study) คือ กลุ่มประชากรตัวอย่างจากผู้ประกอบการ SMEs จากกลุ่มผู้ประกอบการการค้าปลีกและการค้าส่ง กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการ และกลุ่มผู้ประกอบการการเกษตร ซึ่งผลการศึกษาสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ตอนที่ 2 ศักยภาพทางการเงินด้านสภาพคล่องเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะอธิบายถึงปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนว่ามีปัญหาการขาดแคลนบ้างมากบ้างน้อยบ้าง แต่ก็สามารถแก้ปัญหาได้ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นก็เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนมีบ้างแต่น้อยเนื่องจากว่าต้องการเงินลงทุนระยะยาวมากกว่า

ตอนที่ 3 ศักยภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสด/เงินทุนหมุนเวียน

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ระบุว่าหากมีปัญหาการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนก็จะใช้เงินทุนเดิมของตนเอง หรือการหยิบยืมจากญาติพี่น้องพ่อแม่ หรือผู้ให้ยืมนอกระบบใช้หมุนเวียนก่อน และเมื่อขายสินค้าและบริการได้จึงนำมาคืนได้

ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ประกอบการธุรกิจบริการ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การค้าขายแดนในระยะเวลาเมื่อ 3 ปีก่อนหน้านี้มีการค้าเป็นไปอย่างราบรื่น แต่ในปัจจุบันควบคุมดูแลอย่างเข้มงวด จึงทำให้กิจการมีผลกระทบต่อการค้าขายแดนอย่างยิ่งและทำให้เกิดสภาวะเศรษฐกิจซบเซาโดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวลดลง และประกอบกับทางประเทศกัมพูชาได้มีการให้สัมปทานการท่องเที่ยวกับธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นกับการได้รับสัมปทานการท่องเที่ยว จึงทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวที่สามารถประกอบกิจการได้ต้องมีเงินทุนหมุนเวียนมากพอควรกับการมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 4 ศักยภาพในการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องไปในทิศทางเดียวกันว่า ปัญหาทางด้านการเงินเป็นปัญหาอย่างมากเนื่องจากเป็นผู้ประกอบการรายย่อยและหลักทรัพย์ไม่เพียงพอสำหรับการเป็นหลักประกันในการค้าประกันการกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ หรือหากกลุ่มธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมเงินได้ ก็ไม่เพียงพอกับการหมุนเวียนของเงินทุนหมุนเวียนได้ จึงไม่ได้กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ และจะใช้การกู้ยืมเงินนอกระบบมากกว่า ซึ่งดอกเบี้ยเงินกู้สูงมาก

ผู้ประกอบการของจังหวัดสระแก้วได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักทรัพย์โดยเฉพาะอสังหาริมทรัพย์ว่าที่ดินของบริเวณสระแก้วโดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถครอบครองสิทธิได้ และอาศัยอยู่บนการเช่าหรือใช้สิทธิเดิมที่รุ่นของปู่ย่าตายายและสืบทอดมาเป็นของบิดามารดาและตนเองเป็นทอดๆต่อมา ไม่เคยทราบว่าเป็นพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐ เพราะเนื่องจากใช้สิทธิกันมายาวนานมาก และมีการเรียกร้องสิทธิจากทางภาครัฐทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ประกอบการค้าปลีกและค้าส่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การเรียนรู้ระบบการเงินได้จากการดำเนินงานที่สืบต่อจากบิดาที่ทำการค้าอยู่เดิม ประกอบกับการได้รับการศึกษาด้านการบริหารธุรกิจทำให้ได้รับความรู้ด้านหลักการบริหารอยู่บ้างและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการของตนเอง ซึ่งการบริหารเงินทุนหมุนเวียนมีปัญหาบ่อยมากกว่าการใช้เงินทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว ส่วนผู้ประกอบการรายย่อยอื่น ๆ มักจะใช้เงินทุนนอกระบบส่วนใหญ่ การใช้บริการของธนาคารพาณิชย์มีบางส่วนไม่มากเนื่องจากธนาคารมีเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถกู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนได้ ยกเว้นการใช้บริการธนาคารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่ใช้บริการธนาคารเฉพาะได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์(ธกส.)

ตอนที่ 5 ความเสี่ยงการบริหารการเงินทุนหมุนเวียน

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่า หากไม่สามารถบริหารเงินทุนหมุนเวียนได้ไม่ดีพอ สามารถสร้างปัญหาให้กับตนเองได้ และมีบางท่านได้ให้ความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้สูงมาที่ใช้เงินทุนหมุนเวียนผิดประเภทหรือการบริหารเงินทุนไม่ดีพอ ก็มีความเสี่ยงมากในการเลิกกิจการได้

ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ประกอบการค้าปลีกและค้าส่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ผู้ประกอบการในอรัญประเทศ มักมีความรู้ความสามารถในการบริหารกิจการของตนเอง เนื่องจากกิจการได้สืบทอดมาเป็นรุ่นต่อรุ่น จึงมาความรู้และความเข้าใจในกิจการของตนได้ดี และมักเป็นผู้ประกอบการเป็นกลุ่ม Trading ส่วนใหญ่ ซึ่งอาศัยอยู่ในตลาดอรัญประเทศมากกว่าตลาดโรงเกลือ และการชำระค่าสินค้ามักเป็นการชำระแบบเงินสดมากกว่า และเน้นการส่งออกสินค้า โดยลูกค้าจะติดต่อมาเอง หรือมีนายหน้าติดต่อกับทางกิจการของกลุ่ม Trading เอง และติดต่อสั่งซื้อสินค้าทางโทรศัพท์ สินค้าในร้านค้าส่วนใหญ่มีได้แสดงให้ลูกค้าเห็นและสั่งซื้อกลับไปยังกัมพูชา มีค้าปลีกบ้างแต่ขนาดการขายปลีกน้อยกว่าการส่งออกไปยังกัมพูชา

ตอนที่ 6 ศักยภาพทางการเงินของธุรกิจ SMEs

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ระบุว่า การดำเนินกิจการเป็นเงินทุนหมุนเวียนที่ได้มาจากการซื้อขายสินค้า เมื่อขายสินค้าได้ก็สามารถนำมาชำระหนี้ได้และเมื่อขาดเงินทุนหมุนเวียนก็จะขอกู้ยืมเงินใหม่ เป็นการหมุนเวียนแบบนี้เป็นปกติ แต่หากว่าการซื้อขายสินค้ามีฤดูกาลซบเซามากๆ ก็มีความเสี่ยงในการขาดแคลนเงินทุนหรืออาจเลิกกิจการได้ง่ายๆ

ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ประกอบการค้าปลีกและค้าส่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การกู้ยืมเงินนอกระบบมีความเสี่ยงที่จะต้องชำระหนี้ที่ดอกเบี้ยนอกระบบที่สูงมากกว่าดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร

ตอนที่ 7 ความผันผวนทางเศรษฐกิจในเขตการค้าชายแดนที่มีผลต่อรายได้ค่าใช้จ่าย และเงินทุนหมุนเวียน ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study)

ผู้ประกอบการการค้าปลีกและค้าส่ง ได้ให้ความเห็นว่า หากอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวลดลง ก็มีผลต่อการค้ามากพอควร และปัจจุบันมีการแข่งขันทางการค้ามากขึ้น คือการเปิดโอกาสให้เกิดการค้าได้ของประเทศเพื่อนบ้านที่เข้ามาทำการค้าแบบเดียวกันกับผู้ประกอบการไทยและความสามารถในการค้าของผู้ประกอบการของประเทศเพื่อนบ้านมีความอดทนมากกว่า คือ สามารถเปิดร้านค้าได้ตลอดเวลาถึงแม้วันที่ไม่มีนักท่องเที่ยวมาหรือมาน้อย ทำให้มีโอกาสการค้ามากกว่า หากเป็นผู้ประกอบการไทยมักจะปิดร้านมากกว่า หรือประเมินแล้วว่าต้องเสียค่าแรงจ้างลูกจ้างที่ค่าแรงสูงไม่คุ้มกับการเปิดร้านค้า และโอกาสที่จะเปลี่ยนเจ้าของกิจการเป็นของผู้ประกอบการชาวกัมพูชาประเทศเพื่อนบ้านจะมีสูงมากโดยเฉพาะตลาดโรงเกลือ

ผู้ประกอบการการเกษตรและธุรกิจบริการ ได้ให้ความเห็นว่า การค้าสินค้าทางการเกษตรเป็นไปตามฤดูกาลซึ่งมีผลตาม ๆ กันกับผู้ประกอบการขนส่งสินค้าการเกษตร ส่วนใหญ่สินค้าการเกษตรที่ทำการค้าส่งจะเป็นมันสำปะหลังและข้าวโพดที่ส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านเป็นหลัก ส่วนตลาดนัดมักเป็นสินค้าเกษตรของชาวบ้านรอบๆ พื้นที่ที่อาศัยอยู่และปลูกพืชผักผลไม้และทำการค้าในตลาด ได้แก่ มะม่วงแก้วขมิ้น กล้วย มะละกอ และผลไม้ต่างๆ ไป หรือเป็นผลไม้ที่นำเข้ามาจากจีนบ้างได้แก่ ทุบทิม เป็นต้น และตลาดที่ขายส่วนมากมักเป็นเฉพาะตลาดเช้า หรือ เย็นตามแต่จะกำหนดเวลาตามท้องที่ของด่านชายแดน

ปัญหาที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าโดยรวม มักขึ้นกับข้อกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิทางการค้าของสินค้าลิขสิทธิ์ หรือ สินค้าทางการเกษตรที่ห้ามนำเข้าส่งออกผ่านแดน หรือ สินค้าที่กำหนดให้ผ่านด่านตามลักษณะของธุรกิจรายใหญ่

การลักลอบนำสินค้าเข้าออกโดยไม่ผ่านด่านมีตามพื้นที่ที่ติดชายแดนที่ไม่เป็นด่าน ซึ่งที่การเดินเข้าออกตามปกติของชาวบ้านที่เดินทางไปมาไต่ระหว่างหมู่บ้าน

ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ประกอบการสินค้าการเกษตร ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การทำธุรกิจการเกษตรได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ซึ่งช่วง 10 ปีแรก กิจการบริหารจัดการไปได้ด้วยดี เพราะเป็นกิจการที่สานต่อจากคุณพ่อและคุณแม่ ช่วงระยะ 5 ปีหลัง กิจการมีปัญหาหลายๆ อย่าง ทั้งเศรษฐกิจ เงินลงทุน และการตลาด ปัจจุบัน การประกอบกิจการจะมีทั้งการปรับเปลี่ยน การนำสินค้ามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้พืชผลทางการเกษตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น แล้วยังเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์มากขึ้น

ผู้ประกอบการค้าปลีกและค้าส่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า จุดผ่านแดนถาวรมีหน่วยงานในพื้นที่ไทย-กัมพูชา ทั้งจังหวัดสระแก้วและจังหวัดพระตะบอง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจ ศุลกากร หากให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวก ด้านการบริหารจัดการพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทั้ง 2 ประเทศ การอำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง การสนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อให้พ่อค้าชาวไทยและกัมพูชาได้ทำธุรกิจด้านการค้าชายการเกษตรบริเวณแนวชายแดนมีความสะดวกในการนำรถบรรทุก รถพ่วงข้ามแดนส่งออก-นำเข้าสินค้านระหว่างประเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็วขึ้น เนื่องจากหลายปีที่ผ่านมาจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก มี

ปริมาณรถบรรทุกสินค้าผ่านเข้า-ออกจำนวนมาก ทำให้แออัด คับคั่ง รวมทั้งการผ่านแดนของชาวไทย กัมพูชา และนักท่องเที่ยววันละเกือบหมื่นคน

การเปิดจุดผ่อนปรนบ้านเขาตินให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรเพิ่มขึ้น จะช่วยระบายรถและคนได้ระดับหนึ่ง โดยเฉพาะการเดินทางไปสู่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นเส้นทางตรง จากเดิมที่ปกติต้องทำพาสปอร์ตที่ อ.อรัญประเทศ ซึ่งมีปริมาณคนมาก มีความยุ่งยากมาก และต้องใช้เวลาเพิ่มมากขึ้น การมีนโยบายเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ ประตูด่านโตนจิ้นของจังหวัดสระแก้ว และการรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และในอนาคตจังหวัดสระแก้วก็จะมีจุดผ่านแดนถาวรแห่งที่ 3 ที่บ้านหนองเอี่ยน ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ อีกด้วย

ผลกระทบจากการเปิดด่านจุดผ่านแดนถาวร มีกฎระเบียบที่เข้มงวดสำหรับวิธีการค้าของชาวบ้าน พิษผลทางการเกษตรที่นำใส่ถุงมาเพื่อขายปลีกในตลาดนัดวันอาทิตย์ ที่จุดผ่อนปรนบ้านเขาติน ยังถูกจับไม่ให้นำเข้ามาขาย ซึ่งเป็นการเข้มงวดเกินไป และนอกจากนี้ยังมีสินค้าจำพวกอื่นๆ ที่กรมศุลกากรห้ามหรือมีข้อกำหนดการนำสินค้าเข้า-ออก เช่น มะม่วงแก้วขมิ้นเป็นผลไม้ห้ามเข้า และนักท่องเที่ยวหรือชาวไทยที่มาด่านพรมแดนจะผ่านด่านไปฝั่งกัมพูชาเพื่อซื้อของจำพวก เหล้า เบียร์ บุหรี่ เพราะจะมีราคาถูก เนื่องจากทางฝั่งกัมพูชาไม่ได้เสียภาษี จึงมีราคาถูกกว่าฝั่งไทย เบียร์ แคร่รสชาติของสุราเหล้าเบียร์จะไม่เหมือนกับฝั่งไทยเพราะชาวกัมพูชา เบียร์จะมีรสชาติดี ไม่เข้มข้นเหมือนสินค้าฝั่งไทย

ผลกระทบที่เปิดด่านถาวรอีกประเด็นคือ ชาวกัมพูชาสามารถติดต่อซื้อขายจากผู้ผลิตโดยตรงได้ไม่ต้องซื้อกับพ่อค้าคนกลางทำให้พ่อค้าคนกลางระดับ SMEs มียอดขายและรายได้ลดลง และอาจเป็นปัญหาในการปิดกิจการได้ในอนาคต

และในกรณีเปิดด่านถาวรทำให้มีการจับจองพื้นที่เพื่อการทำร้านค้าปลีกหรือค้าส่ง จึงมักมีนักลงทุนจากจังหวัดอื่นมาจับจองพื้นที่และนำพื้นที่มาให้เช่าช่วงต่อกับคนในพื้นที่ หรือชาวกัมพูชาหรือผู้ที่สนใจทำการค้าอีกครั้ง

ตอนที่ 8 ความเสี่ยงทางการเงินด้านสภาพคล่องของเงินทุนหมุนเวียนมีผลกระทบต่อการพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันการสนับสนุนจากภาครัฐทางการเงินไม่ชัดเจน ส่วนการขอกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ ก็ให้กู้ยืมได้น้อยทำให้การหมุนเวียนเงินทุนยังขาดสภาพคล่องอยู่พอสมควร

ผลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้ประกอบการค้าปลีกได้ให้ความเห็นว่า ส่วนใหญ่รัฐบาลไม่ได้ให้ความสนับสนุนทางด้านกลุ่ม Trading จะให้ความสนับสนุนทางด้านทางการเกษตรมากกว่า

กิจการเจ้าของคนเดียวมีโอกาสในการกู้ SMEs ได้น้อยมาก และผู้ประกอบการส่วนใหญ่ที่มีโอกาสในการขอกู้ SMEs ได้ จะต้องจดทะเบียนในรูปแบบบริษัท/บริษัทจำกัด/นิติบุคคล/ส่วนห้างหุ้นส่วน/บุคคลธรรมดา แต่ก็มีส่วนน้อยเช่นกัน

ผู้ประกอบการค้าปลีกชายแดนจังหวัดจันทบุรีได้ให้ความเห็นว่า เป็นผู้ประกอบการเป็นชาวกัมพูชาและชาวไทยที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่แต่มาเช่าพื้นที่ในการตั้งร้านค้าปลีก ทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิในการกู้ยืมได้เนื่องจากไม่ใช่ผู้ประกอบการในพื้นที่ที่ทำกิน

ข้อมูลการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนงานวิจัย

ปัญหาอื่นๆ ที่ผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลด้านการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อรายได้ รายจ่าย และการดำเนินงานโดยให้สัมภาษณ์ดังนี้

ผู้ประกอบการค้าปลีกและค้าส่งได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการตลาดการค้าชายแดนเปิดช่วงเช้าถึง 10 โมงเช้าของทุกวัน มีทั้งสินค้าอุปโภค-บริโภค จะเป็นคล้ายๆ ตลาดโรงเกลือ แต่มีสินค้าจำนวนที่น้อยกว่าโรงเกลือ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า ของกิน ของใช้ทั่วไป แต่มีเวลาจำกัดให้เปิดถึง 10 โมงเช้าเท่านั้น เพื่อให้ชาวไทย-กัมพูชา ได้เข้ามาซื้อ-ขายในช่วงเวลาที่กำหนด

เมื่อก่อนจะมีชาวกัมพูชาเข้ามาซื้อปุ๋ย-ยาของทางร้านเป็นจำนวนมาก เพราะเมื่อก่อนชาวกัมพูชายังไม่สามารถนำพวกปุ๋ย-ยาที่ซื้อจำนวนมากๆ ข้ามด่านได้ ซื้อได้แต่ต้องนำสินค้าที่ซื้อข้ามชายแดนไปได้ต้องมีจำนวนน้อยๆ จึงจะสามารถข้ามผ่านชายแดนได้

ปัจจุบันทางบริษัทการค้าชายแดนฝั่งกัมพูชาได้ขยายกิจการใหญ่ขึ้นมีเงินลงทุนสินค้ามากขึ้น จึงได้สั่งสินค้าจากโรงงานการผลิตโดยตรง เพราะการสั่งซื้อจากโรงงานการผลิตโดยตรงใช้เงินลงทุนน้อยกว่าที่ต้องมาซื้อตามร้านค้าปลีกอย่างกิจการ จึงทำให้กิจการการค้าชายปุ๋ย-ยา ขายได้ลดน้อยลง

ต่อมาทางการค้าชายแดนได้เริ่มมีการจัดเก็บภาษีการค้าเพิ่ม จึงสร้างความลำบากให้กับกลุ่มผู้ประกอบการ และร้านค้ารายเล็กๆ อีกมากมายที่ขายสินค้าไม่ได้จำนวนมาก แล้วยังต้องมาชำระภาษีให้กับการค้าชายแดนเพิ่มอีก อาทิเช่นร้านขายปุ๋ย-ยาเคมี เป็นร้านค้าที่ส่วนใหญ่จะมีแต่ชาวกัมพูชาที่เข้ามาซื้อทีละ 1-2 กระสอบ จึงไม่สามารถจ่ายชำระภาษีในส่วนของที่ต้องเก็บได้ เพราะรายได้ของทางร้านไม่พอกับค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระภาษี โดยจะต้องจ่ายภาษีครั้งละ 5,000 บาทต่อครั้ง หลังจากมีการเปิดด่านผ่านแดนถาวรบ้านเขาดิน มีการกำกับควบคุมดูแลกิจการร้านค้ามากขึ้น และมีผลให้ผู้ประกอบการที่เคยขายสินค้าอยู่ ณ ปัจจุบันในระยะที่ใกล้กับด่านผ่านแดน ได้ย้ายไปขายสินค้าอยู่ในบริเวณ ซึ่งห่างจากด่านผ่านแดนในระยะที่ไกลมากขึ้น และส่วนพื้นที่เดิมที่ผู้ประกอบการเคยขายสินค้า ได้จัดส่วนนี้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของกรมศุลกากร และฝ่ายตรวจคนเข้าเมืองให้มีที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับด่านผ่านแดนถาวรบ้านเขาดิน เพื่อสะดวกต่อการทำงานและที่พักอาศัยของกรมศุลกากร และ ตรวจคนเข้าเมืองมากขึ้น แต่ผลกระทบกลับจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของตลาดการค้าชายแดนเงียบลง เพราะต้องย้ายตลาดมาตั้งอยู่ห่างไกลจากด่านผ่านแดนถาวรบ้านเขาดิน จึงทำให้ชาวกัมพูชาเวลาจะออกมาซื้อของเล็กๆน้อยๆ ไม่คุ้มค่าและไม่คุ้มต่อเวลาที่ต้องออกมาซื้อสินค้าแต่ละครั้ง เพราะต้องใช้เวลามากขึ้นในการจัดซื้อสินค้าที่เป็นจำนวนมากในการข้ามผ่านแดนแต่ละครั้ง